

at minde om, hvad der fra Forslagsstillernes og deres politiske Venners Side er sket siden hint Tidspunkt. Under 20de Juni 1870 udstedte vi en offentlig Skrivelse, som var overfæret „Til vore Bølgere“, og hvori vi udtalte os om de Grunde, der havde foranlediget os til den Afstemning, som medførte, at Ministeriet Frijs begjærede sin Afsted hos Hans Majestæt Kongen. Da dette var forefaldet, var der lidt længere hen i Samlingen 1869—70 en vis Tale om, eller det rygtedes, at Rigsdagens Møder, naar et Ministerium var dannet, muligvis vilde blive sluttede, men dette fandt Flertallet i Folkethinget beklageligt, idet en større Del af vigtige Lovforslag da var saa vidt fremmet, at der var Udsigt til med en kort Tids Arbeiden at kunne faae flere af dem gennemførte allerede i hin Samling. Man indgik derfor, endnu inden det nye Ministerium blev dannet, med en Adresse til Hans Majestæt Kongen, hvori man udtalte, at det vilde være hensigtsmæssigt, om det maatte behage Hans Majestæt fremdeles i nogen Tid at lade Rigsdagen fortsætte sit Arbeide, for at ikke Behandlingen af disse vigtigere Lovforslag, der allerede vare saa vidt fremme, skulde afbrydes. Denne Adresse blev vedtagen i Thinget og fandt en høist velvillig Modtagelse hos Hans Majestæt. Det viste sig ogsaa, at det nye Ministerium gik ind paa den Anskuelse, som Folkethinget havde udtalt i sin Adresse, idet det arbejdede videre med Rigsdagen. Vi udtalte den Gang, at vi ansaa det for høvet over al Tvivl, at Adressen havde været gavnlig medvirkende til, at vi sluttede Samlingen, der for Øvrigt blev meget længere end ønskeligt, med et ret tilfredsstillende Udbytte af Lovgivningsvirksomheden. Vi udtalte fremdeles i den nævnte offentlige Skrivelse: „Den nye Regjering henhører vel nærmest til det Parti i Folkethinget, som i de sidste Aar kun har talt omtrent en Sjettedel af Thingets Medlemmer“, og det hejder endvidere i vor Skrivelse, at hvor besynderligt dette end kunde synes, og, uagtet Regjeringen saaledes efter sin Sammensætning maatte betragtes som vor Modstander, vilde vort Forhold til den dog kun bestemmes efter den Maade, hvorpaa, og det Omfang, hvori den vilde komme vore Bestræbelser imøde. Dette var, som sagt, en almindelig og offentlig Udtalelse, som den Gang fandt Sted fra den Kreds af politiske Venner, som have underskrevet dette Dokument. De da foreliggende Omstændigheder maatte naturligvis føre til, at de Mænd, der havde deltaget i den Afstemning, som foranledigede Ministeriet Frijs's Afgang, sluttede sig nærmere sammen, for i Fremtiden paa en mere kraftig Maade at kunne hævde deres Anskuelse med Hensyn til Lovgivningsmagten. Den Samling af Mænd, der undertegnede denne Skrivelse, samlede sig efterhaanden mere og mere paa Grundlag af bestemte Grundsætninger, og det udtaltes i Skrivelsen, hvilke Hovedpunkter

man var enedes om, og til hvis Gjennemførelse man vilde gjøre, hvad man kunde. Dette forefaldt efter det første Aar af den Valgperiode, som galdt fra Valgene i 1869. Under 23de Marts f. A., da de to andre Samlinger af dette Treaar vare forløbne, udfærdigede de samme Mænd i Foræning med nogle flere paany en offentlig Skrivelse til vore politiske Meningsfæller, hvori vi gav en Udsigt over, hvad der i de to sidste Samlinger var fremdraget fra vor Side, hvilke Reformers vi havde bragt i Forslag og arbejdet for, samt hvorledes deres Skjæbne havde været. Det udtaltes, at denne selvsølgelig ikke havde været meget gunstig, idet vi stadig fra Ministeriets Side havde mødt bestemt Modstand med Hensyn til flere af de vigtigste Lovforslag, som vi havde indbragt og arbejdet for. Efterat have givet denne Beretning tilligemed en Beretning om den Skjæbne, disse fremdragne Lovforslag havde havt, udtalte vi, at vi af de 79 vedtagne Love i den sidste af de omhandlede Samlinger tillagde en Del et vist Værd, at vi ansaa andre for uheldige, og at vi ikke tillagde de fleste nogen videre Betydning. Vi tilføiede, at det som en almindelig Dom burde hævdes, at disse Love ikke i nogen væsentligere Grad havde bidraget til at føre Samfundsudviklingen fremad, til at befæste og yderligere udvikle den ved Sunigrundloven skabte Frihed, til at ophæve bestaaende Forrettigheeder og udjævne ubillige Uligheeder. Alle større Reformspørgsmaal, om hvilke vi havde givet vore Anskuelse tilkjende, havde stødt paa vedholdende Modstand hos Regjeringen og hos vore politiske Modstandere. Vi gjorde derhos opmærksom paa, at det, da vi ikke udgjorde noget Flertal i Folkethinget, ikke kunde forandre, at vore Anskuelse kun i enkelte Tilfælde havde kunnet trænge igennem. Vi udtalte endvidere, at hvor megen Tid, Kraft og Arbeide der end var spildt ved den Modstand, Regjeringen og vore øvrige politiske Modstandere havde udvist mod gavnlige Reformers, vilde den forløbne Tids politiske Virksomhed dog kunne bære gavnlig Frugt, saafremt den — hvad den syntes at være vel sikket til — kunde bidrage til at bringe Folket til at indse Nødvendigheden af, at det mere end hidtil maatte benytte sin grundlovs-mæssige Ret til at lægge sin Villie i Vægtstaaalen til Gunst for disse Anskuelseres Scir. Det var med disse Udtalelser, vi henvendte os til Bølgene efter forrige Samlings Slutning. Vi udtalte fremdeles, at vi med Glæde fulgte de Bestræbelser, som i Sverig og Norge gjordes for at naae det samme Maal, som laa os paa Hjerte, og at vi ønskede disse Bestræbelser al muligt Held. Vi udtalte, at Folkets Sags Fremme i et af Landene kun kunde tjene til at styrke dens Venner i de to andre i deres Gjerning. Vi sagde fremdeles, at det var forklarligt, at de begunstigede Samfundsklasser vare imod disse Grundsætninger, men vi yttrede, at hvis Folket vaagne til Aar